



Generální ředitelství
Dobrovského 1278/25 | 170 00 Praha 7 | Tel.: 950 180 111

Úřad práce ČR

**ZPRÁVA O KONTROLNÍ ČINNOSTI ÚŘADU PRÁCE ČESKÉ
REPUBLIKY**

REALIZOVANÉ V ROCE 2016

ÚVOD

Úřad práce České republiky (dále jen „Úřad práce ČR“) je správním úřadem s celostátní působností, v němž působí generální ředitelství, krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajské pobočky“), jejichž součástí jsou kontaktní pracoviště.

Povinnost vykonávat kontrolní činnost je obecně uložena generálnímu ředitelství, krajským pobočkám a kontaktním pracovištím Úřadu práce ČR zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Oprávnění k výkonu kontrolní činnosti generálními ředitelstvími a krajskými pobočkami, potažmo kontaktními pracovišti, vyplývá ze zvláštních právních předpisů, a to konkrétně ze:

- zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“),
- zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“),
- zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“),
- zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“),
- zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).

Proces vlastního výkonu kontrolní činnosti se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) vyjma kontrol zaměřených na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách a zákonem o finanční kontrole.

Kontrolní činnost je pak zakotvena v Organizačním řádu Úřadu práce České republiky, ve směrnici generálního ředitele č. 4/2014 Působnost útvarů Úřadu práce České republiky a dále pak jsou vlastní postupy podrobně rozpracovány dalším vnitřním předpisem, a to směrnici generálního ředitele č. 21/2014 Kontrolní činnost v podmínkách Úřadu práce České republiky v aktuálním znění a sdělením ředitele

Odboru trhu práce a ředitelky Odboru kontrolně právního č. 29/2014 Postup Úřadu práce České republiky při kontrole zachování nově vytvořených pracovních míst a jejich obsazení po dobu 5 let v rámci investičních pobídek.

Touto zprávou je vyhodnocena kontrolní činnost, jako jedna z činností, která byla v roce 2016 realizována na úrovni generálního ředitelství, 14 krajských poboček a jejich kontaktních pracovišť. Jedná se o kontrolní činnost, která je vykonávána navenek jako součást kontrolního systému, k jehož zabezpečení je Úřad práce ČR jako správní úřad kompetentní.

Kontrolní činnost ve sledovaném období byla realizována v souladu se schváleným Plánem kontrolní činnosti Úřadu práce ČR na rok 2016, který byl sestaven na základě plánů kontrol jednotlivých krajských poboček, jimi řízených kontaktních pracovišť a generálního ředitelství, a který byl aktuálně doplňován a upřesňován na základě potřeb:

- vyplývajících ze situace na trhu práce,
- jednotlivých kontrolovaných oblastí,

a dle podmínek pro výkon kontrolní a inspekční činnosti.

KONTROLNÍ ČINNOST A JEJÍ ZAMĚŘENÍ

Kontroly byly realizovány nejenom na základě Plánu kontrolní činnosti Úřadu práce České republiky na rok 2016, ale i na základě podnětů doručených Úřadu práce ČR zvenčí. V roce 2016 bylo Úřadem práce ČR vykonáno celkem **16 547** kontrol (*Tabulka č. 1, Tabulka č. 2, Graf č. 2 a Graf č. 3*).

V prvé řadě byla kontrolní činnost zaměřena, tak jak vyplývá ze zákona o finanční kontrole, na využívání finančních prostředků poskytnutých na realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen „APZ“) a dalších forem podpory zaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti, kterými jsou vytvoření chráněných pracovních míst (dále jen „CHPM“), částečná úhrada provozních nákladů CHPM, podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti) a v neposlední řadě byla předmětem kontroly i oblast realizovaných nových nástrojů APZ podporujících zaměstnanost.

Předmětem kontrol bylo i čerpání finančních prostředků určených na realizaci projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu.

Tyto kontroly byly zaměřeny na hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů s tím, zda je dodržen příslušným právním předpisem vymezený účel a kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Úřad práce ČR jako poskytovatel veřejné finanční podpory, kterou je oprávněn podle zvláštních právních předpisů poskytovat, vykonává veřejnosprávní kontrolu u žadatelů nebo příjemců této podpory, a to před jejím poskytnutím, v průběhu jejího použití nebo po jejím použití a vyúčtování.

Další kontrolní činnost byla zaměřena na kontrolu dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka Úřadu práce ČR oprávněná kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku, a to v rozsahu potřebném pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci.

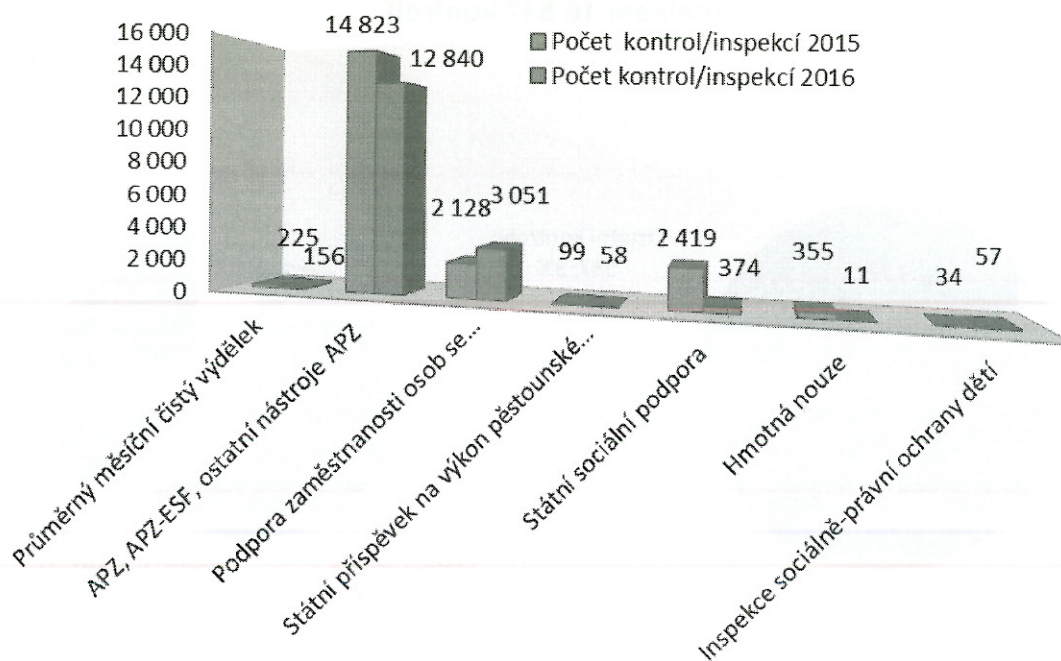
V neposlední řadě byly realizovány kontroly na úseku nepojistných sociálních dávek zaměřené na dodržování zákona o státní sociální podpoře, zákona o pomoci v hmotné nouzi, stejně tak bylo zajištěno provádění inspekcí sociálně-právní ochrany dětí a kontroly zaměřené na využívání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách.

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2016 z hlediska jednotlivých kontrolovaných oblastí (srovnání s rokem 2015)

Kontrola	Počet 2015	Počet 2016
Průměrný měsíční čistý výdělek	225	156
APZ, APZ-ESF, ostatní nástroje APZ	14 823	12 840
Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením	2 128	3 051
Státní příspěvek na výkon pěstounské péče	99	58
Státní sociální podpora	2 419	374
Hmotná nouze	355	11
Inspekce sociálně-právní ochrany dětí	34	57
Celkem	20 083	16 547

Tab. č. 1

Porovnání provedení kontrol/inspekcí v roce 2016 s rokem 2015



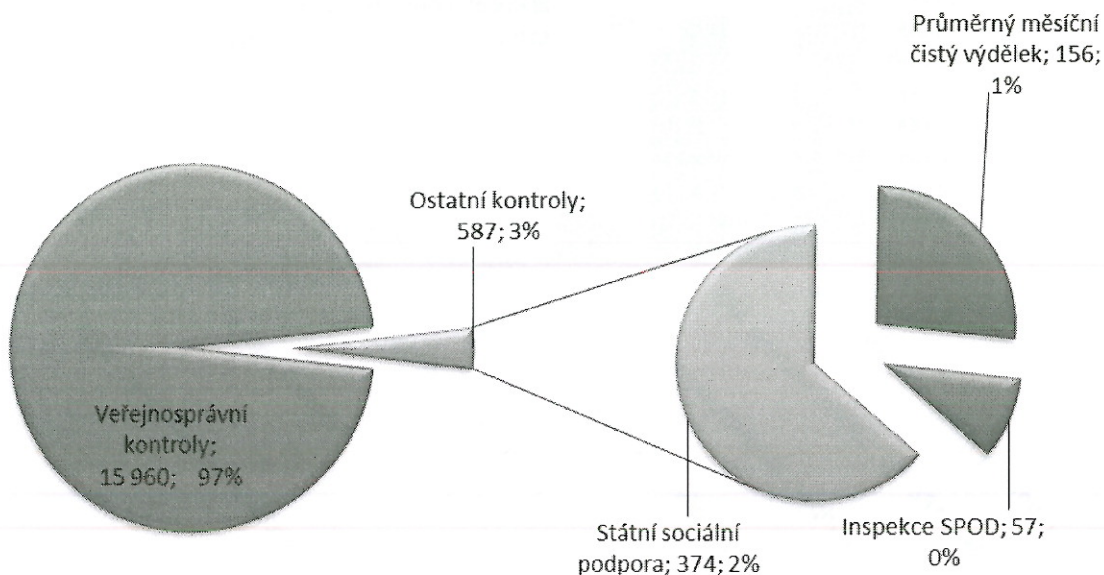
Graf č. 1

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2016 z hlediska jednotlivých právních předpisů

Kontrola	Počet			
Veřejnosprávní kontrola	15 960			
Ostatní	587	Z toho:	Inspekce SPOD	57
			Státní sociální podpora	374
			Průměrný měsíční čistý výdělek	156
Celkem	16 547			

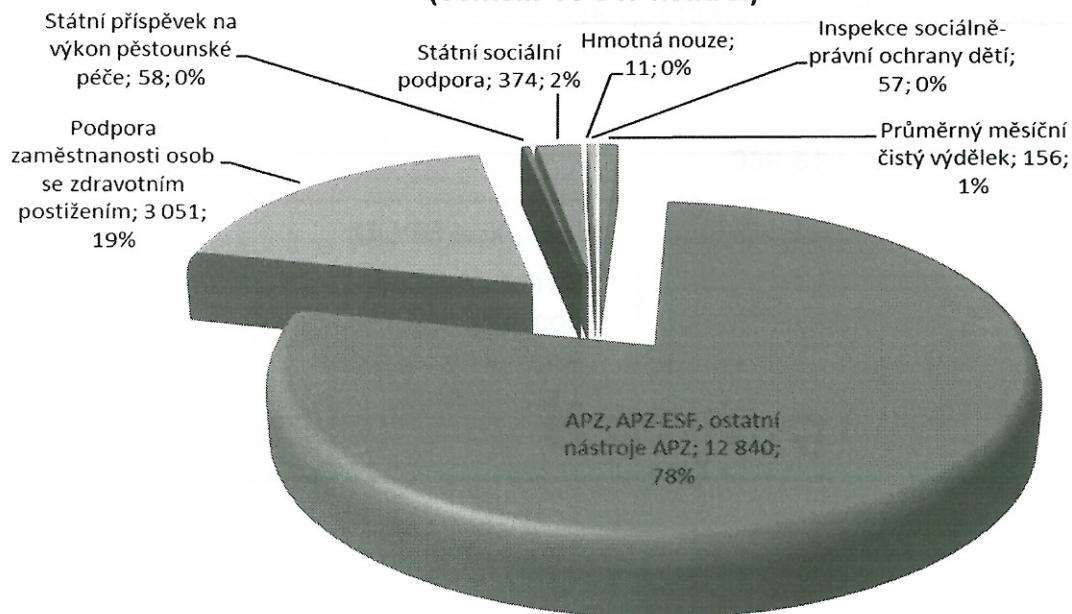
Tab. č. 2

Celkový počet kontrol vykonaných Úřadem práce ČR v roce 2016 z hlediska jednotlivých právních předpisů (celkem 16 547 kontrol)



Graf č. 2

Kontroly vykonané Úřadem práce ČR v roce 2016 (celkem 16 547 kontrol)



Graf č. 3

VÝKON KONTROLNÍ ČINNOSTI

1. Kontroly vykonané dle zákona o finanční kontrole

Generální ředitelství

Kontrolní činnost na úrovni generálního ředitelství byla realizována Oddělením kontrolním Odbor kontrolně právního se zaměřením na dodržování podmínek dohod uzavřených mezi poskytovatelem veřejné finanční podpory a příjemci investičních pobídek poskytnutých podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů a na plnění cílených programů celostátního charakteru podle ustanovení § 120 zákona o zaměstnanosti. Z celkového počtu **13** zahájených následných veřejnosprávních kontrol, bylo ve sledovaném období ukončeno 13 kontrol s tím, že jedna kontrola byla dokončena z roku 2015 a jedna kontrola bude ukončena v roce 2017, a to z důvodu, že je nutné, aby zaměstnavatel předložil další podklady potřebné k samotnému výkonu kontroly i k jejímu ukončení.

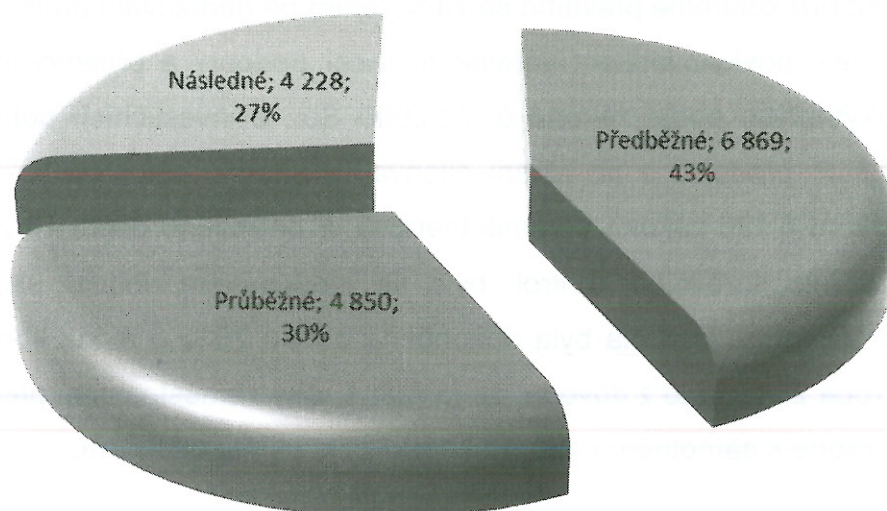
Krajské pobočky a vybraná kontaktní pracoviště

Kontrolní činnost na úrovni krajských poboček Úřadu práce ČR byla realizována příslušnými věcnými útvary a odděleními specializovaných kontrol dle zákona o finanční kontrole. Věcné útvary krajských poboček Úřadu práce ČR, respektive věcné útvary vybraných kontaktních pracovišť, vykonávaly předběžné a průběžné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory a oddělení specializovaných kontrol, pak následné veřejnosprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory.

Celkem bylo ve sledovaném období dle zákona o finanční kontrole provedeno z úrovně krajských poboček **15 947** veřejnosprávních kontrol u příjemců veřejné finanční podpory (*Graf č. 4 a Graf č. 5*).

Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **6 869** (43,07% z celkového počtu kontrol) kontrol předběžných, **4 850** (30,41% z celkového počtu kontrol) kontrol průběžných a **4 228** (26,51% z celkového počtu kontrol) kontrol následných.

**Veřejnosprávní kontroly vykonané krajskými pobočkami
Úřadu práce ČR
(celkem 15 947 kontrol)**



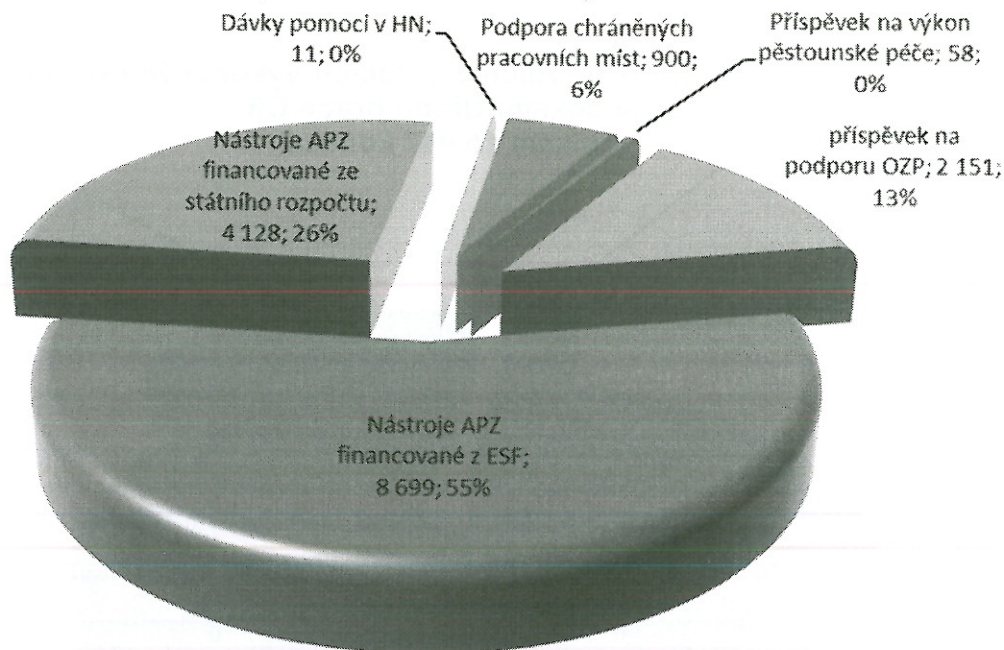
Graf č. 4

Z celkového počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo **4 128** (25,89% z celkového počtu kontrol) kontrol zaměřeno na dodržování dohod uzavřených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti financovaných z prostředků státního (pouze národního) rozpočtu, dalších **8 699** (54,55% z celkového počtu kontrol) kontrol bylo vykonáno u příjemců veřejné finanční podpory, resp. finančních prostředků určených na realizaci projektů financovaných z Evropského sociálního fondu.

Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **2 151** (13,49% z celkového počtu kontrol) veřejnosprávních kontrol v souvislosti s poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti a **900** (5,64% z celkového počtu kontrol) kontrol zaměřených na čerpání veřejné finanční podpory na vytvoření chráněných pracovních míst a částečnou úhradu provozních nákladů chráněných pracovních míst.

Krajské pobočky Úřadu práce ČR dále provedly **58** (0,36% z celkového počtu kontrol) veřejnosprávních kontrol u příjemců státního příspěvku na výkon pěstounské péče podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí a **11** (0,07% z celkového počtu kontrol) veřejnosprávních kontrol u subjektů poskytujících podklady pro poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi.

**Veřejnosprávní kontroly vykonané krajskými pobočkami
Úřadu práce ČR
(celkem 15 947 kontrol)**



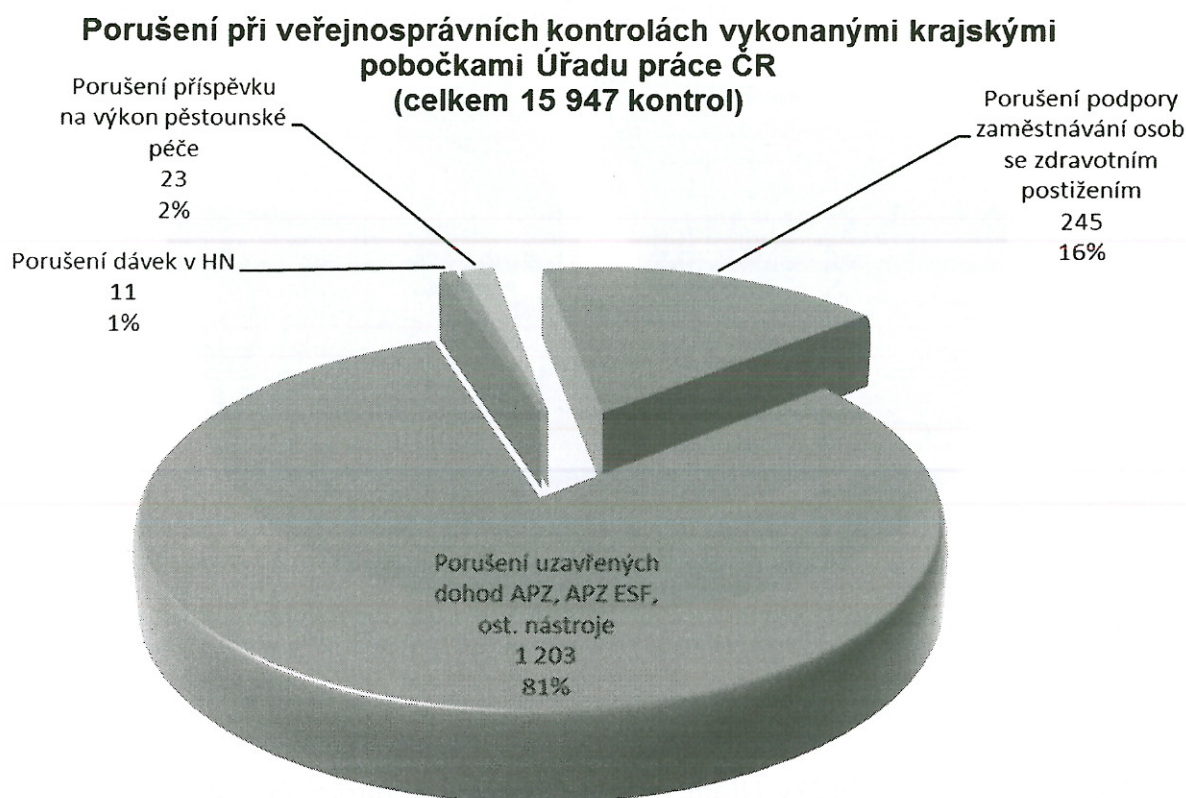
Graf č. 5

Vybrané krajské pobočky Úřadu práce ČR svou kontrolní činnost zaměřily také na dodržování povinnosti příjemců investičních pobídek, podle zákona o investičních pobídkách, zachovat počet nově vytvořených pracovních míst a obsazení těchto míst po dobu nejméně 5let od ode dne prvního čerpání investiční pobídky. V rámci této kontrolní činnosti provedly krajské pobočky Úřadu práce ČR **5** veřejnosprávních kontrol, které jsou zahrnuty v počtu kontrol zaměřených na dodržování dohod uzavřených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti financovaných z prostředků státního (pouze národního) rozpočtu.

V rámci vykonaných veřejnosprávních kontrol bylo krajskými pobočkami Úřadu práce ČR, respektive jejich kontaktními pracovišti zjištěno **1 203** porušení uzavřených dohod APZ a dalších forem podpory zaměstnanosti a **245** porušení bylo zjištěno v souvislosti s kontrolou podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Při kontrole využívání státního příspěvku na výkon pěstounské péče při vykonání **58** veřejnosprávních kontrol byla zjištěna porušení v počtu **23** případů a při veřejnosprávní kontrole u subjektů poskytujících podklady pro poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi bylo zjištěno porušení v **11** případech.

Celkem tedy při výkonu veřejnosprávních kontrol bylo Úřadem práce ČR zjištěno porušení v celkovém počtu **1 482** případů (Graf č. 6).



Graf č. 6

Nejčastější zjištění při výkonu veřejnosprávních kontrol:

Ve většině případů se tato zjištění opakují a kontroloři se s nimi setkávají v každém sledovaném období. Nejčastěji pak:

- na úseku aktivní politiky zaměstnanosti příjemci veřejné finanční podpory hradili odvody na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění v rozporu s uzavřenými dohodami (veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená) a stejně tak hradili i mzdy v rozporu s uzavřenými dohodami, tj. až po doručení výkazu – Měsíční vyúčtování mzdových nákladů,
- na úseku podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle ustanovení § 78 zákona o zaměstnanosti – odvody na sociální zabezpečení, odvody na veřejné zdravotní pojištění byly hrazeny zaměstnavateli až po doručení Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, stejně tak nebyly zaměstnavateli uhrazeny mzdy zaměstnanců

před doručením Žádosti o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením,

- na úseku projektu „Podpory odborného vzdělávání zaměstnanců“ (POVEZ II), bylo zjištěno Úřadem práce ČR, že dochází k pozdnímu odůvodňování zjištěné absence na vzdělávací aktivitě.

Další zjištění při výkonu veřejnosprávních kontrol:

- nepřipravenost kontrolovaných osob, problém externích účetních bez přítomnosti zástupce kontrolované osoby, který uzavíral dohody APZ a byl seznámen s obsahem uzavíraných dohod a
- neprůkaznost ve věci vedení vyplácených mezd zaměstnancům v hotovosti.

Ostatní kontroly

Krajské pobočky a kontaktní pracoviště

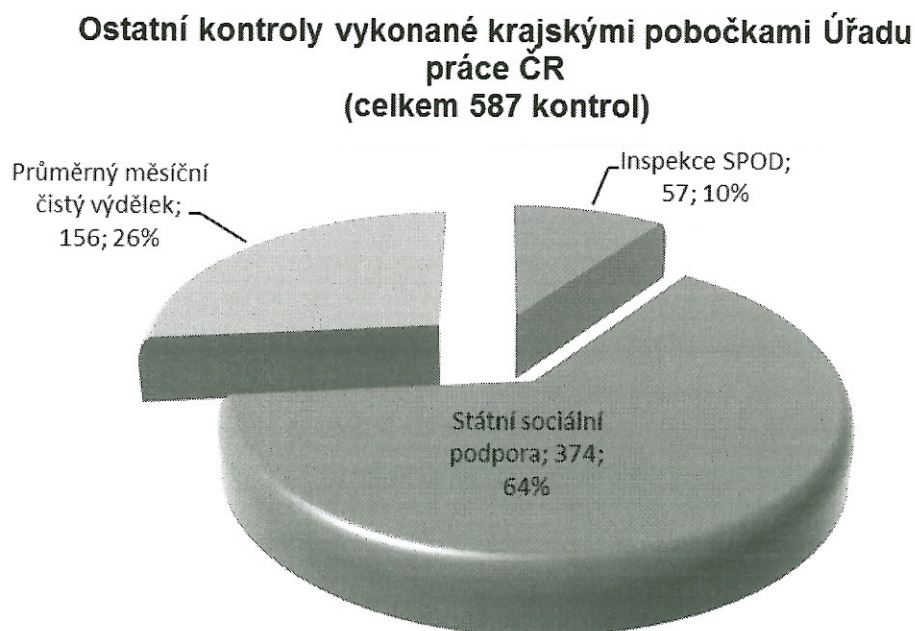
Pravomoc vykonávat ostatní kontrolní činnost mají v souladu s příslušnými právními předpisy pouze krajské pobočky Úřadu práce ČR, potažmo jejich kontaktní pracoviště. Celkem bylo vykonáno **587** kontrol (Graf č. 7).

Z celkového počtu ostatních kontrol se oddělení specializovaných kontrol krajských poboček Úřadu práce ČR zaměřily na dodržování zákona o zaměstnanosti, podle kterého je krajská pobočka Úřadu práce ČR oprávněna kontrolovat výši průměrného měsíčního čistého výdělku, a to pro účely stanovení výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci; v této oblasti provedly ve sledovaném období oddělení specializovaných kontrol krajských poboček Úřadu práce ČR celkem **156** kontrol.

Z celkového počtu ostatních kontrol, pak bylo z úrovně čtyř krajských poboček (pro hlavní město Prahu, v Plzni, Hradci Králové a Brně) vykonáno **57** inspekcí sociálně-právní ochrany dětí.

Z celkového počtu ostatních kontrol bylo zaměřeno na dodržování zákona o státní sociální podpoře **374** kontrolních akcí.

Ve sledovaném období bylo vykonáno **20 164** kontrol využívání příspěvku na péči.



Graf č. 7

ZÁVĚR

Na základě provedené kontrolní činnosti v rámci veřejnosprávních kontrol a ostatní kontrolní činnosti byla Úřadem práce ČR zjištěna týkající se ostatních správních orgánů **předána** k dalšímu řízení:

- v **81** případech místně příslušným finančním úřadům,
- ve **139** případech Státnímu úřadu inspekce práce, respektive oblastním inspektorátům práce a
- v **6** případech okresním správám sociálního zabezpečení a příslušným zdravotním pojišťovnám.

Kontrolní činnost lze zhodnotit jako přínosnou aktivitu Úřadu práce ČR, jenž je důležitým nástrojem, který by měl být chápán nejenom jako restriktivní nástroj státní správy, ale i jako preventivní a výchovný prostředek, jehož úkolem je eliminovat porušování příslušných právních předpisů.

V Praze dne: 03. března 2017

Zpracovalo oddělení kontrolní z podkladů generálního ředitelství, krajských poboček a kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR.

Za oddělení kontrolní:

Mgr. Stanislava Strnadová v.r.

vedoucí oddělení kontrolního

V Praze dne: 03. března 2017

Schválila: PhDr. Kateřina Sadílková, MBA v.r.

generální ředitelka Úřadu práce ČR

